

Mūsų LIETUVA

MŪSU LIETUVA
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»

DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

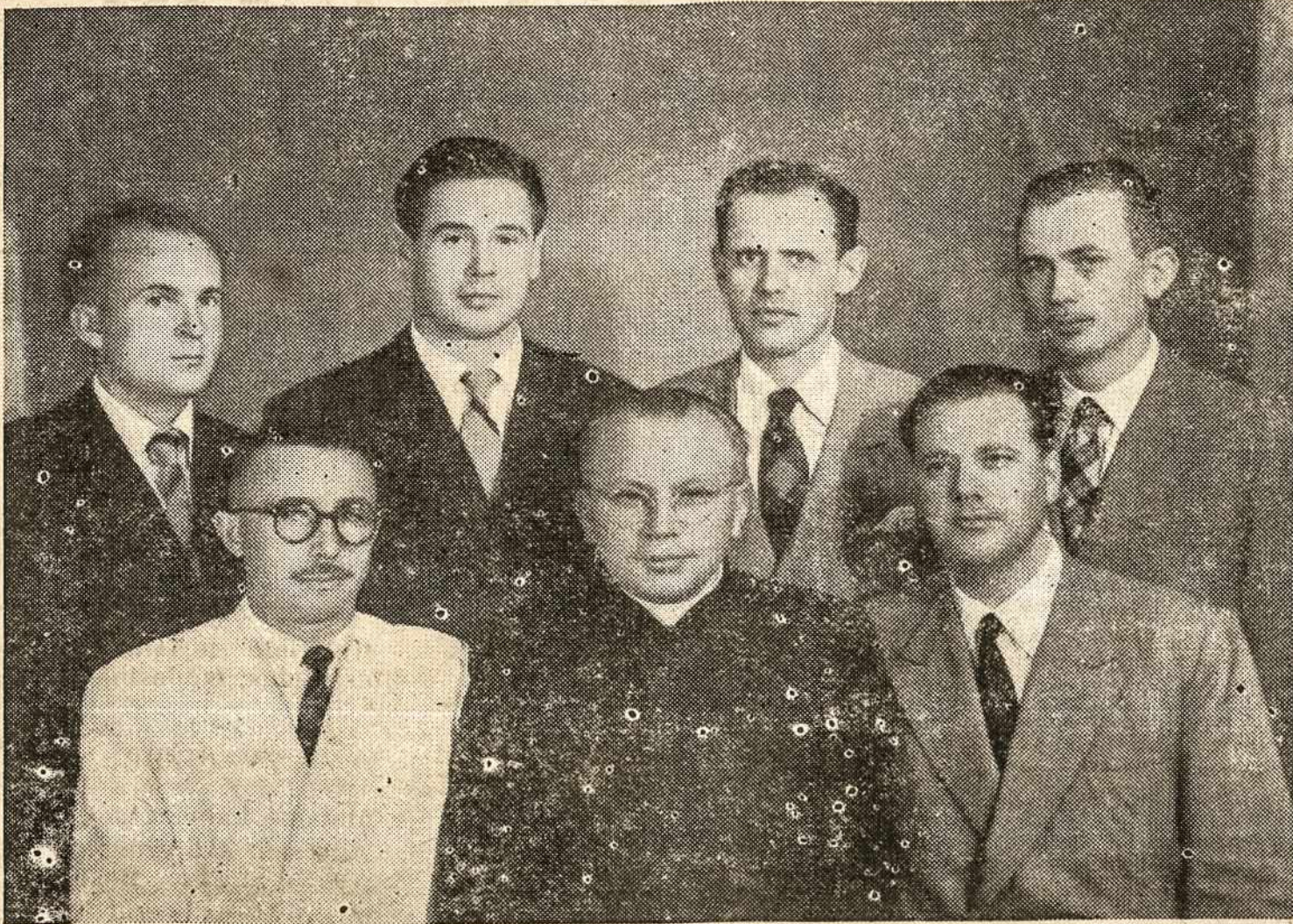
Avenida Zelina, 706 — Caixa Postal 371
SÃO PAULO

Ats kiro numerio kaina Cr.\$ 2,00

NR. 94 (16)

SÃO PAULO — BRASIL, 1951 M. BALANDZIO MĒN. ABRIL 14 D.

IV METAI

Bendruomenės choro valdyba: pirmoj eilėj: pirm kas Kazys Auseka, kun. klebonas Pijus Ragažinskas ir choro maestro Aleksas Ambrozaitis. Antroj eilėj: Jónas Valavičius - sekretorius, Aleksas Boguslauskas - vicepirmininkas, Petras Šimonis - išdininkas ir Viktoras Tatarūnas - reikalų vedėjas.

Bendruomenės Choro valdyba kreipiasi į visus Brazilijos lietuvius prašydamą materialinės paramos Bendruomenės chorui. Kiekvienam dalyvavusiam organizacijose yra labai aišku, jog jokia veikla nėra įmanoma be išsų Neužmirškime, kad lietuviybės išlaikymus šiuo momentu yra labai svarbus, o čia, mūsų chore, jaunuoliai ir mergaitės yra auklėjami tikroje lietuviybės dvasioje. Išmokinama gražių lietuviškų dainų ir mūsų senoviškų tautinių šokių. Juk kiekvienas tėvas ir motina nori gero savo vaikams. Tai kodėlgi nepadėti jiems?

Choro valdyba nuo šių metų sausio mėn. 1 d. yra įsteigusi prie Bendruomenės choro CHORO RĖMĖJUS. Minimalus mokestis yra 20 cr. į mėnesį. Galima mokėti mėnesiais arba iš karto už visus metus. Visi Choro Rėmėjai skaitomi tikraisiais choro nariais ir turi tas pačias teises kaip ir choristai: dalyvauja nemokamai ekskursijose, pobūviuose ir visuose kituose choro parengimuose. Visur jiems bus paliekama garbės vieta, nes choras moka savo geradarius pagerbti!

Choras ateityje yra numatęs dar labiau sustiprinti savo organizacinę veiklą, sudaryti didesnę tautinių šokių grupę, sudaryti vyrų kvartetą, įdainuoti lietuviškų plokštelių. Visi choristai dirba naktimis repeticijose ir be abejo niekas negalvoja reikalauti atlyginimo už tą lietuvišką darbą. Mes dirbame savo Tėvynės Lietuvos ir mūsų tautinės kultūros labui. Todėl prašome ir visų kitų lietuvių tame darbe mums padėti.

Rašykite mums, duokite pasiūlymų, patarimų ir pageidavimų. Gal kas nors iš interjero yra pasiilgę lietuviškos dainos? Jei galima ir sąlygos leis, mes visur nuvyksime!

Mūsų adresas: Bendruomenės Choro valdyba, Caixa Postal 4118
São Paulo

Jūsų Bendruomenės Choro Valdyba

KOREJOS KARAS

Šios savaitės Korejos karo įvykių raidoje didžiausias nuotykis be abejonės yra JAV karo pajėgų Tolimuose Rytuose vyr. vado gen. Douglas Mac Arthuro atleidimas iš visų jo eitu pareigų, kuris buvo Baltųjų Rūmų paskelbtas šio trečiadienio ankstų rytą.

Kaip žinia, gen. Mac Arthur buvo vyriausias UNO jungtinės kariuomenės vadas, o taip pat ir Japonijos sąjungininkų okupacinės kariuomenės vyr. komendantas.

Tas prezidento Trumano staigus ir netikėtas sprendimas sukėlė išsų audrą įvairių aiškinimų kaip užsienyje, taip ir pačioje Amerikoje, kur demokratų partijos atstovai daugumoje užgyrė prezidento žygį, tuo tarpu respublikonai aštriai puola Trumaną, pareikšdami, kad Mac Arthuro pašalinimas esantį tragiška klaida, kuria tik komunistai gali pasidžiaugti ir panašiai.

Septyniadešimt vienu mėnesių generolas, Pacifiko karo

nugalėtojas, prezidento rašto pradžioje buvo pagerbtas kaip vienas iš didžiųjų Amerikos vadų. Kaip atleidimo priežastį prezidentas nurodė, jog generolas nedavė pilnos paramos JAV vyriausybei ir UNO vedamai politikos kryptį. Naujuoju vyriausiuoju JAV kariuomenės vadu buvo paskirtas iki šiol einęs Korejoje 8-osios armijos vado pareigas generolas M. Ridgway, kuris perims visas Mac Arthuro pareigas. Naujuoju 8-osios armijos vadu paskirtas gen. J. van Fleet.

Jau ne pirmas kartas kaip gen. Mac Arthuras yra padaręs kaip kurių nepatogumų JAV

politikos vadovams, padaręs pareiškimų, kurie paliesdavo užsienio politikos klausimus. Generolo pareikštose nuomonės nėra vien tik jo asmens nuomonės, bet taip pat atstovauja visai nemažas Amerikos politikų pažiūras, daugiausia respublikonų partijos žmonių, kurių galima sakyti kalbėtoju ar net vadu pasidarė gen. Mac Arthuras. Ta politinė grupė yra priešinga dabartinei JAV užsienio politikai ir jos vadovui valstybės dep. sekretoriui Dean Acheson. Ji reikalauja visai pakeisti dabartinę užsienio politikos kryptį Mac Arthuro prasme.

Generolas mano, kad šiuo momentu Koreja ir Tolimieji Rytai yra svarbiausioji kovos vieta prieš komunizmą ir kad čia ir jau dabar turis būti su duotas totalinis pasipriešinimo smūgis. Tokiu būdu Mac Arthuras jo nuomone vistiek neišvengiamą karą norėtų pradėti anksčiau negu politikai, kurie vis dar mano, kad karo bus galima išvengti, o jei ne, tai vėliau ir tik Europoje.

Paskutinį kartą generolas savo nuomonę išreiškė privatiname laiške, kurį pasiuntė respublikonų senatoriui Martin. Pastarasis šį laišką per skaitė JAV kongrese, ir čia kilo audra, kuri baigėsi Mac Arthuro nušalinimu iš jo užimamų pareigų. Tamė laiške generolas pasiūlė Kinijoje pradėti antrąjį frontą, išsodinant 600.000 Čiankaišeko kareivių Kinijos žemyne, savame supranta šis antrasis frontas prieš komunistinę Kiniją būtų vykdomas su JAV kariuomenės parama ir labai galėtų būti trečiojo pasaulinio karo pradžia.

Didžiausias tokių įvykių išsivystymo priešininkas yra Anglija, kuri jokių būdu nenori didelio karo Azijos žemyne, kad galėtų visas gynimosi jėgas koncentruoti prieš eventualų rusų karą Europoje. Prezidento Trumano sprendimas tokiu būdu patvirtina JAV orientaciją, kuriai pritaria anglai ir taip pat kitos UNO valstybės, neišplėsti Korejos karo, o svarbiausias karinio parengimo priemonės nukreipti į Europą prieš eventualų Sovietų užpuolimą.

Sovietų Kariuomenės Koncentracija

Amerikos parlamento prezidentas Sam Rayburn, šio mėn. 9 d. padarė sensacingą spaudos atstovams pranešimą, po to, kai jis turėjo pasitarimą su prez. Trumanu.

Sam Rayburn pasakė pažodžiui: «Yra daromi masiniai rusų kariuomenės sutelkimai įvairiose vietose ir kad šie sovietų pasirengimai ir grąsinamieji žygiai gali priversti prie naujo pasaulinio karo».

Paklaustas kokiose vietose vyksta šie kariuomenės judė

siai, jis pareiškė, kad šis klausimas yra už jo kompetencijos ribų, bet kad jis turis apie tai žinių iš pačių geriausių šaltinių.

Tą pačią dieną Amerikos krašto apsaugos sekretorius gen. Marshall padarė nedaugiau raminantį pranešimą:

«Pasaulinė padėtis negerėja, priešingai ji pablogėjo negu anksčiau. Mažiausia ko JAV ateityje gali laukti, yra pavojinga pasaulio būklė, kuri gali tęstis net dešimt metų».

Baigėsi Konferencija

Šio mėn. 7 d. Vašingtone pasibaigė Amerikos valstybių konferencija. Konferencijos užbaigos akte yra apie 30 rezoliucijų, kurios buvo beveik vienbalsiai priimtos per dvi konferencijos darbų savaites.

Jose daugiausia yra liečiami ūkio klausimai. Konferencija yra laikoma kaip gerai pavykusi. Ji sustiprins Amerikos politinę padėtį, kuri šiantdien vadovauja demokratų frontui prieš tarptautinio komunizmo vedamą šaltąjį karą. Įdomu pažymėti, kad Maskva sekė su nemažų dėmesiu konferencijos darbus, kur savo propagandos pranešimuose nesigallėjo gerų patarimų ypač Argentinos atžvilgiu, kad įneštų daugiau nesutarimo, bet Argentina ne parodė daug noro pasinaudoti šiais patarimais.

Italijos komunistai

Italų komunistų kongreso užbaigiamajame posėdyje Palmiro Togliatti pareiškė, kad Italijos darbininkai jokių būdu nekariaus nei prieš rusų satelitus nei prieš rusus ir kad komunistų partija turi užtenkamai jėgų praversti šią politiką. Tas Togliatti pareiškimas yra aiškiausias kaipo grąsinimas Italijos vyriausybei, jog eventualaus karo atveju komunistai nedvejos pradėti revoliuciją ir pilietinį karą. Italijos vidaus reikalų ministeris Mario Scelba, kalbėdamas savivaldybių rinkimų propagandos proga aštriais žodžiais nurodė Italijos pavojus, kurie kyla iš komunistų grąsinimų.

GINKLAI JUGOSLAVIJAI

Iš Vašingtono pranešama, kad maždaug prieš du mėnesius Jugoslavija kreipėsi į JAV, Anglijos ir Prancūzijos vyriausybės prašydamą ginklų, kad sustiprintų ir modernintų savo kariuomenę. Tas Tito prašymas yra svasstomas bendrai visų trijų valstybių. Pagal dabar veikiančius JAV įstatymus Amerika gali skirti 10% iš bendros 5.000 milijonų dolerių sumos, kuri skirta Atlanto pakto valstybėms.

80 metų "Pacifiko Ekspresui".

Didžiulis šiaurinės Amerikos kontinento plotas, kol dar nebuvo susisiekimo geležinkeliais, buvo mažai apgyventas ir neturtingas. Tuometinės susisiekimo priemonės buvo daugiausia vandens keliai, ir, dabar dar kaubojų filiose matomais, pašto vežimais.

Bet tokios susisiekimo priemonės buvo labai nepatogios ir pavojingos. Indėnai ir gaušios banditų gaujos nuolat užpuolėdavo keliaujančius, o ir pati kelionė tęsdavosi mėnesiais.

Pirmoji geležinkelio linija Amerikoje buvo atidaryta 1830 metais, t. y. prieš 120 metų. Tuomet Amerikoje, rytinėje Missisipi upės pusėje tebuvo vos 13 milijonų gyventojų, o vakarinėje iki 100.000.

1860 m. toji geležinkelio linija buvo dvesta iki Missisipi upės, kur ir turėjo sustoti, nes anuometinė technika dar nebuvo pajėgi išspręsti tokio tilto pastatymo klausimą per taip plačią ir srianią upę.

1863 m. Amerikos prezidentas Abrahamas Lincolnas pasirašė leidimą tiesti naują geležinkelio liniją, kuri turėjo jungti visą Amerikos kontinentą.

1863 m. liepos mėn. buvo padėti pirmieji geležinkelio bėgiai Nabraskoje ir Kalifornijoje, nes linijos tiesimas buvo numatytas pradėti tuo pačiu metu iš abiejų galų ir susijungti maždaug viduryje.

Geležinkelis buvo tiesiamas per miškus, prerijas ir indėnų gyvenamas vietas. Darbininkai visuomet turėjo būti saugomi stiprių sargybų ir kariuomenės dalinių, nes indėnai atkakliai priešinosi želiams. Tuose pavojuose ypatingai garsus tapo pulkininkas Cody, vadinamas «Buffalo Bill».

1869 m. gegužės 10 d. lini

ja buvo baigta. 1870 m. t. y. prieš 80 metų, buvo sutaisyti indėnų ir gamtos sugriauti tiltai ir pradėjo veikti nuolatinis susisiekimas geležinkeliu.

«Pacifiko Ekspresas» tuomet buvo sensacija! Bet tas taip vadinamas greičiausias traukinys iš New Yorko iki Los Angeles važiuodavo 14 dienų.

Prieš II pasaulinį karą ta kelionė jau buvo atliekama per 5 dienas.

Šiandien naudojant elektrinius traukinius, ta kelionė atliekama per 56 valandas.

LIETUVIŠKAS BANKAS

«Dirva» įsidėjo savo bendradarbio pasikalbėjimą su plačiai žinomos Čikagos lietuvių Taupymo ir skolinimo įstaigos vadovu Just. Mackevičium. Jis pareiškė, kad į Ameriką atvykęs 1905 m. turėdamas 16 metų amžiaus. Iš pradžių dirbęs kaip ir kiekvienas ką tik Amerikon atvykęs, bet netrukus įsteigęs savo būgnį, o nuo 1913 metų įsijungė į 1909 m. lietuvių įsteigtą taupymo ir skolinimo draugiją — Federal Savings and Loan Association. Nuo to laiko jai ir vadovauja.

Kalbėdamas apie šią įstaigą p. Mackevičius pažymėjo, kad ji per 40 metų nuo kuklios pradžios išaugo į pirmą eilės tos rūšies institucijas. 1949 m. gruodžio 31 d. metų balansas prašoko 25 milijonus dolerių. Atsargos fondas siekia 21/2 milijono. Rūmai inventorius ir visi įrenginiai — apie 11/2 ml. vertės — jau amortizuojami ir balanse figuruoja jau tik 1 dolerio verte.

Bankas savo didumu yra 4-oji Čikagoje ir 46-oji visoje Amerikoje įstaiga.

Lietuviai Pasulyje...

EUROPA

— Švedija priėmė 150 tbc ligonių su jų šeimos nariais. Tarp jų pateko ir pora lietuvių iš Gautingos. Dabar 50 tbc ligonių žada priimti Šveicarija, kur BALFO tarpininkavimu taip pat gali būti įkurdinti keli lietuviai. Tbc ligonių žada priimti ir Airija.

— Aug. Sabo, lietuvių saleziečio kunigo rūpesčiu. Lisa bonos laikraščiai įsidėjo ištinus straipsnius apie Lietuvos kančias sovietų okupacijoje. Vasario 16 d. proga apie Lietuvą rašė «A Voz» (rašė pats jo direktorius), «Diario de Manha» ir kiti.

— Kun. dr. Juozas Navickas, buvęs lietuvių tremtinių pastoracijos tvarkytojas Šveicarijoje, šiuo metu gyvena Estavayer-le-Lac ir yra kapelionas šv. J. Širdies institute.

— Anglijoje, Bradfordo lietuvių sąjungos skyrius, kuris savo veiklą kiek galėdamas plečia, planuoja nupirkti lietuvių namus. Be abejo, bus sunkumų su pinigais. Tačiau tikimasi, kad vietos ir apylinkės lietuviai prisidės savo paskola ar aukomis, supradami, kad be savų patalpų neįmanomas didesnio masto visuomeninis darbas.

Žiūrима kad namai nebutų brangūs, o pakankamai patogūs.

Venezuela

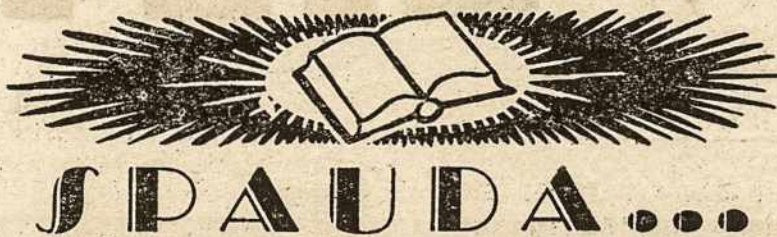
— Valencijoje yra susidarius nemaža lietuvių kolonija ir daugelis pasiturintys gyvena. Tai patyrė lankydamas savo tautiečius kapelionas kun. A. Sabaliauskas. Valencijoje gyvena ir nolis spau

dos platintojas bei korespondentas V. Sakalauskas.

— Kun. Simonas Baršaitis daugiau kaip metus išsėdėjęs bolševikų kalėjime, sunkiai

kankintas, šiuo metu dirba su lietuviais Medallino mieste.

— Kelios lietuvių šeimos yra įsikūrusios Puerto Cabello mieste. Seniūnu turi išrinkę Donatą Kiką.

Pasaulio Lietuvių mokslo, literatūros, meno ir visuomeninio gyvenimo mėnesinis žurnalas

Leidžia Lietuvių Kultūros Institutas. Metams kaina 3.5 dol. Adresas: Eglotė, P. O. Box 22, Montello Station, Brookton 68 Mass. USA.

AIDAI

AIDŲ prenumeratos kaina metams:

JAV-bėse ir Pietų Amerikoje — 5 dol.

Kanadoje — 5.50 dol (kanadiški 6 dol.)

Kituose kraštuose — 6 dol. Atskiras numeris JAV — (c. kitur 55 c.)

Administracijos adresas: Aidai, Kennebunk Port, Maine USA.

Brazilijoje užsisakyti galima V. Zelinoj per kun. Pijū Ragaižinską, Caixa postal 4118.

Brangiausia dovana tėvų savo vaikams yra užprenume raimas vienintelio pasaulyje vaikų mėnesinio žurnalo

Eglutės

Jau nučiai skaitydami «Eglutę» geriau pramoks gražios lietuvių kalbės ir išmoks mylėti Lietuvą.

Redaguoja žinomas poetas, rašytojas Bern. Brazdžionis.

Mėnesinis, gausiai iliustruotas, religinis — patriotinis žurnalas

ŠV PRANCIŠKAUS VARPELIS

Metams kaina 2 dol. Adresas: Franciscan Fathers Kennebunk Port, Maine USA.

Religinio turinio, gausiai iliustruotas, mėnesinis žurnalas

ŽVAIGŽDĖ

Metams kaina 2 dol. Adresas: Žvaigždė, 488 E. Seventh St. So. Boston 27, Mass, USA.

P. S. Visus šiuos leidinius, Brazilijoje, galima užsiprenumeruoti pas kun. P. Ragažinską, arba sekmadieniais įsigyti prie bažnyčios Zelinoj.

J. Našlaitis

LIETUVOS PARTIZANAI

(Tęsa iš praeito Nr.)

Bolševikai, negalėdami atviroje kovoje palaukti partizaninio judėjimo, griebėsi klastos ir apgaulės. Dar 1945 metų vasara jie paskelbė «amnestiją», kuri lietuviams tiek kovojuojantiems partizanams, tiek visus tuos Lietuvos piliečius, kurie iki tol nuo bolševikinės okupacijos pradžios laikėsi nelegalioje padėtyje — slapstėsi. Visiems, kurie savanoriškai nutraukė kovą prieš bolševizmą ir su ginklais prisistatė NKVD ar NKGB įstaigoms, buvo žadama dovanoti kaltes ir leisti naudotis «laisve». Vienam amnestijos laikui pasibaigus, ėjo antras, trečias... O bolševikai lauktų rezultatų vis nematė. Pirmą amnestiją pasinaudojusius partizanus bolševikai po kelių mėnesių likvidavo. Šis jų elgesys užkirto kelią antrosios ir trečiosios amnestijos bet kokiam pasisekimui.

Amnestijų metu daugiausia bolševikams pavyko sulikviduoti anksčiau minėtų «šiaudinių» kurie iki tol neišdrįso nei įsiliesti į aktyvų kovotojų eiles, nei išeiti į dienos šviesą. Jų slapstymasis tik savo kailiui išsugoti buvo tiek jiems patiems psichologiškai nepakeliamas, tiek materialiniu požiūriu nepavelkama gyventojams našta. Toliau slapstytis jiems pritrūko tiek drąsos, tiek moralinės bei materialinės paramos. Šių «šiaudinių» tarpe bolševikinė amnestija sulaukė nemenko pasisekimo. Juos bolševikai taip pat sulikvidavo, apkaltindami neatidavus ginklų, kurių anie niekad nė neturėjo.

Gana pavojingas bolševikų ginklas prieš rezistenciją pasirodė provokacijos. Jos buvo naudojamos prieš partizanų dalinius prieš partizanų organizacijos tinklą, prieš paskiras pogrindžio organizacijas ir net prieš paskiras šeimas bei asmenis.

Prieš partizanų organizaciją bei dalinius bolševikai paleido ištinus specialiai apmokytus provokacinius dalinius. Kai partizanų operacinės gru-

pės buvo didesnės apimtys, tūi ir šie bolševikų provokaciniai daliniai buvo gausiau panaudojami; jie siaurėjo, partizanams persiorgabinuojant į siauresnius vienetus. Šios provokacinės NKGB grupės turėjo dvejopus uždavinius — kovoti prieš pačius partizanų dalinius, lygiai ir prieš partizanų organizacijos tinklą. Provokatoriai vilkėjo panašius drabužius kaip partizanai, nešiojo panašius partizanų ginklus, savo tarpe prieš gyventojus stengdavosi palaikyti partizanų tvarką, drausmę ir papročius. Šitokių provokacinių dalių veikimo taktika kasetė keitėsi. Kol partizanai susekdavo naujus jų veikimo būdus, neretai nukentėdavo tiek patys partizanai, tiek gyventojai.

Pirmaisiais okupacijos metais bolševikai mėgino į besikristalizuojančias pogrindžio organizacijas įsprausti lietuvių kilmės agentų, kad šie iki reikiamo laipsnio dešifravę, galėtų duoti toms organizacijoms mirtinus smūgius. Pasitaikydavo, kad tokie agentai imdavosi patys iniciatyvos sukurti naujus rezistencinius ratelius. Kai jiems pavykdavo sutraukti pakankamai asmenų, agentų misija būdavo baigta, o ratelį «stebuklingu tikslumu ir pagrindinumu» NKVD ar NKGB likviduodavo.

Neretai bolševikai griebdavosi provokacijų prieš paskiras šeimas ir asmenis. Jiems pavykdavo išprovokuoti į Vakarus pasitraukusių ar besislapančių bei į Sibirą ištremtų lietuvių likusių šeimos narius. Tokiais atvejais, prisistatę šeimai, agentai dėdavosi pradingusių draugais ir stengdavosi sužinoti tikrąją visų šeimos narių padėtį. Tada šeimos visuomet būdavo ir materialiai apiplėšiamos.

Nežiūrint šių visų bolševikų išmėgintų prieš Lietuvos pogrindį ginklų, jų pastangos palaužti rezistenciją sudužo į kietą partizanų kovą. Lygiai po trijų kovos metų, 1947 metų vasaros gale bolševikai, nužudę Punios šilę Pietų Lietuvos srities Dainavos apygardos vadą — Ažuolį, viešai spaudoje prisipažino, kad «likviduotas» Dainavos apygardos «banditų» štabas. Iki tol jie nedrįsdavo spaudoje minėti apie egzistuojančią partizanų organizaciją, o apskrityje leidžiamieji bolševikų organai plėkdavo tik «paskiras banditų gaujas».

Po kelerių metų atkaklaus darbo partizanų organizacinis tinklas tapo apėmė visus Lietuvos gyventojus. Kiekvienam partizanui jo veikimo ribose buvo puikiai žinomos visų gyventojų

nuotaikos, laikysena okupanto atžvilgiu, jų vargai ir džiaugsmai. Partizanai, remdamiesi savo žvalgybos duomenimis, neklysdami žinojo, kiek ir kuriais gyventojais galima remtis ir pasitikėti, kiek ir kuriuos gyventojus spustelti, atšaldyti nuo pataikavimo ar dėjimosi su okupantu. Visi žemesnieji bolševikinės administracijos pareigūnai, kuriems teko vykdyti okupanto planus, buvo išimtinai partizanų kontrolėje. Tautos išdavikus ir veiklesnius okupantus nematoma partizanų ranka pasiekdavo visur. Tas, kas partizanų duomenimis atrodė per daug stropus okupantų planams, net didesniuose miestuose niekada nebuvo saugus.

Per tą patį metą partizanų organizacija išaugo tiek į gylį tiek į plotį. Organizacinių barų kovotojai, pėsti išklampoje daugiau negu tūkstantį naktų po visus Lietuvos kampelius, partizanų organizacijai suteikė visai konkrečias formas, išplaukusias iš esamos padėties ir kovos praktikos. Tai ne akademiniai teoriniai samprotavimai, pagimdyti prie kavutės, bet formos, krikštytos daugelio krauju. Organizacija pasirodė gana tobula, kelianti pasididžiavimą ir tiems, kurie krito vykdydami jos vardan uždavinius ir tiems, kurie kovojo toliau jau nusistojusiose formose.

Keli iš eilės bolševikų organizuoti «rinkimai» buvo didžiausias pasityčiojimas. Eilėje vietovių balsavusių surasta tik iki 1%. Tai buvo triumfuojančios visos lietuvių tautos protestas, pasakęs griežtą «ne» tiek Maskvai, tiek visiems Vakarams.

Šalia kovos su politiniais okupantais banditais, partizanai turėjo palaikyti tvarką ir apsaugoti gyventojus nuo grynai kriminalinio elemento. Reguliarūs partizanų patuliai gaudė plėšikaujančius banditus, kurių daugumą sudarė okupacinis elementas su savų išsigimėlių priemaisia.

Partizanų kovos akys nuolat ten nukryps-ta, kur bet kuri okupanto atnešta negerovė bandė brauzti ir lietuvių tautos dvasinį gyvenimą. Taip partizanų organizacijai teko pasiimti kovą prieš alkoholį, prieš dorinio gyvenimo sužlugdymą, prieš šeimų ardyimą, prieš religinio gyvenimo slopinimą. Ne tik partizanų organizacijoje girtavimas uždraustas, bet kantu ir gyventojams draudžiama patiems dėgtinę gaminti bei skatinama susilaikyti nuo bet kokio alkoholio vartojimo.

Šiems potvarkiams nusizengę gyventojai bau-

BRAZILIJOS ŽINIOS

Cukraus kaina

Prekių kainų įstaiga patenkinio cukraus fabrikų reikalavimus pakelti cukraus kainas. Cukraus kainos bus pakelbtos, kai tik šis nusprendimas bus išspausdintas «Diario oficial». Pagal šį naują patvarkymą 7,5 kg. paketas kainuos Cr. 31,20, 5 kg. paketas — Cr. 20,80, 2 kg. paketas — 8,30 ir 1 kg. paketas — Cr. 4,20.

Cukraus fabrikai dabar daugiau uždirbs 10 centavų nuo 1 kg. paketo ir 5 centavus nuo 2 kg. paketo.

Tas nevienodas cukraus fabrikų uždarbui pakelimas gali tuo pasireikšti, kad rinkoje pasirodys daugiau 1 kg. cukraus paketėlių negu kitų svorių.

«FIGURINIŲ» GAMINTOJAI

São Paulyje randasi bent kelios įmonės, kurios gami-

na saldinius, prie kurių įvynioja paveikslukus. Tie paveikslukai pirkėjų yra klijuojami į tam tikrus albumus kuriuos užpildžius įmonės yra prizadėjusios duoti vertingas premijas.

Tų paveikslukų biznis tiek seklesčio, kad tam tikrose miesto dalyse atsiradę tiesiog biržos, kur net suaugusieji prekiaavo. Atsirado net juodoji birža, kur už sukaiau gauna mus paveikslukus mokėdavo net iki 10.20 kruzeirų.

Policija pravedusi atitinkamose įmonėse kontrolę nustatė, kad tam tikrų paveikslukų visai net nebuvo spausdinama, taip kad niekas negalėjo užpildyti tų albumų, už kuriuos buvo žadama radio, dviratį ir tt.

Viena iš tokių įmonių «Seleções», rua Consolasão 1885, buvo policijos uždaryta, o saldainiai ir paveikslukai konfiskuoti.

VISAME PASAULYJE

PARYŽIAUS KONFERENCIJA

Jau antras mėnuo kaip vyksta vakarų valstybių ir Rusijos užsienių reikalų ministerių padėjėjų konferencija, kurios tikslas yra nustatyti būsimos tų pačių valstybių kanclerių konf. encijos darbų tvarką, kuri turėtų svarstyti apie šio meto taikos ir karo pavojus.

Jau įvyko 26 posėdžiai, bet ministerių padėjėjai dar nepriėjo prie jokio susitarimo, nors buvo kalbama tikrai, kokia turėtų būti kanclerių konferencijos darbų tvarka: kokie klausimai, kokia eile surašyti, kokiais žodžiais išreikšti

ir tt. Rusų atstovas Gromyko daugelį kartų kaltino JAV, jog jos sudarančios taikai pavojų, jog Atlanto paktas, Amerikiečių ginklavimas ir aviacijos bazės užsienyje sudarančios karo grėsmę.

Vakarų atstovai, atrenkami rusų kaltinimus, nurodė i Sovietų jėgos ir smurto politiką, kurią jie vykdo įvairiose pasaulio vietose.

ŠNIPAI

JAV Senato atominės energijos komisija padarė pareiškimą, jog keturių šnipų išduotos rusams paslaptys pagrei-

tino rusų atominės bombos gaminimo darbus, bent 18 mėnesių pirmyn ir tuo būdu žymiai padidino rusų pajėgumą užpulti vakarų kraštus atominiais ginklais, jei kiltų karas.

Tie keturi šnipai yra: Klaus Fucks, kuris Anglijoje yra nu teistas, Allan Nun May, taipgi Anglijoje, Bruno Pontokovas italas, kuris pabėgo į Rusiją ir David Greenglas, kurį nesenai Amerikoje nuteisė 15

metų kalėjimo.

Be šių pranešime yra minimi Julius ir Ethel Rosenbergai, kuriuos dabar New Yorke nuteisė mirti elektros kėdėje ir Harry Gold — 30 m. kalėjimo.

JAV valstybės prokuroras pranešė spaudai, kad artimiausioje ateityje bus dar naujų areštų tų asmenų, kurie šnipinėjo Rusijai atominės energijos paslaptis.

Gen. Mac Arthur atsako prez. Trumanui

Gen. Mac Arthur atleidimas sukėlė tikrą audrą Amerikoje ir užsienyje.

Amerikoje prezidentas Trumanas kasdien gauna tūkstančius telegramų protestuojančių prieš gen. Mac Arthur'o atleidimą.

New Yorke uosto darbininkai, solidarizuodamiesi Gen. Mac Arthur, paskelbė solidarumo streiką ir pasiuntė protesto telegramą Trumanui.

Aukštieji karininkai, sudarę Mac Arthur'o štabą, daugumoje atsistatydina.

Respublikonai prašo, kad Mac Arthur atvyktų į Vašingtoną ir atstovų rūmuose žodžiu išdėstytų Tolimųjų Rytų politiką.

Gen. Mac Arthur politinis patarėjas Courthey Withney, gen. Mac Arthur vardu atsakė į prezidento Trumano pareiškimus, del kurių buvo generolas Mac Arthur atleistas.

Jis pareiškė, kad Mac Arthuras smulkmeniškai pildė visas gautas instrukcijas iš vyriausybės. O teisės pareikšti savo nuomonę kariniais ir politiniais klausimais, kas liečia Koreją, niekas nėra draudęs ir nėra įspėjęs jam tai daryti.

Tolimuose Rytuose gen. Mac Arthur atleidimo žinia

buvo sutikta su dideliu nepasitenkinimu; Maskva paskelbė tik oficialius pranešimus, be komentarų.

Japonijos ministerių kabineto pirmininkas yra gavęs iš Vašingtono garantijas, kad politika Japonijos atžvilgiu nepakitės, ir kad greitai laiku bus pasirašyta su Japonija taikos sutartis.

Patys japonai labai palankiai ir nuoširdžiai atsiliepia apie gen. Mac Arthurą.

Gen. Mac Arthur pirmadienį jau bus Vašingtone.

Amerikiečių įstaigos Vokietijoje rengiasi daryti karo medžiagos užpirkimus Europos fabrikuose už 12 milijonų dolerių. Buvo apžiūrėta apie 250 fabrikų, kad būtų galima nustatyti, kiek šie fabrikai gali pagaminti prekių Amerikos kariuomenės reikalams.

JAV karo laivyno vadas admiras Fowett Sherman, pareiškė, kad Amerikos laivynas daro pasirengimus, kaip sutikti rusų povandeninių laivų pavojų. «Amerikos karo laivynas puls prieš povandeninius laivus bet kuriame ateities kare jų pačių bazėse», pabrėžė admiras.

Mirga Marga...

Vokiečiai betyrinėdami pieną nustatė, kad 50.000 lt. pieno esą apie 7 kg. purvo, kuri pieno vartotojai nuperka ir suvalgo.

Du šykštuoliai gavę nuo savo pažįstamo nemokamus bilietus į labdaros vakarą, džiaugiasi, kad galės maloniai praleisti vakarą, neišleisdami nė cento. Bet štai, koncertui įpusėjus, jie nusigando pamatę, kad komiteto nariai rengiasi rinkliai.

— Kirskim lažybų, katras mudviejų sugebės mažiau paaukoti.

— Gerai!

Pirmas šykštuolis deda į aukų lėkštę vieną centą ir žūri iriumuodamas į draugą. Šis gi nei kiek nesijaudindamas sako aukų rinkėjui:

— Tai už mus abudu.

— Mano sužieduotinis iš visų išsiskiria.

— Tikrai, kad jis iš visų išsiskiria, jis vienas toks ir tėra, kuris nori tave vesti.

PAIEŠKO

Liuda Matelionienė gyvenanti São Paulyje, Rua da Graça 415, ieško Bronės Kymantienės gyvenančios Brazilijoje.

džiami stambiaomis pinigėmis baudomis. Partizanai draudžia bet kokį bendradarbiavimą su okupantais. Tuo uždarnos durys masės apkrestai pašlijusiais okupantų papročiais. Partizanai vienkartinai trukdo naudotis okupanto suteiktomis teisėmis šeimynoms skirtis kaip lygiai draudžia lietuviams kurti šeimas su okupantais.

Savu pavyzdžiu partizanų organizacija prisideda išlaikyti religingumą mūsų tradicijose. Skaudesniais tautai ir mūsų organizacijai momentais partizanų vadovybė skelbia gedulo dienas, kviesdama laisvės kovotojus ir visą tautą padidinti maldingumą.

Vienas iš pagrindinių partizanų uždavinių buvo ir yra tautos informavimas per pagrindžio spaudą. Tiek pačios spaudos gaminimas, tiek jos platinimas vykdomas per partizanų organizaciją. Atitinkamos apimties partizanų daliniai turi savas spaudai gaminti priemones, savą personalą, savas medžiagai atsargas ir t.t. Kiekvienos apskrities gyventojai gauna maždaug po 800 ekzemplorių pagrindžio ypaudos, neskaitant įvairių atsišaukimų, gyventojams instrukcijų bei įsakymų. Spauda platinama ypatingai atsargiai, taip kad gyventojai, kurie nelaikomi pakankamai patikimais ir kurie nesugeba išlaikyti paslapties, gali tik žodžiu gauti pagrindžio informaciją.

Partizanai per savo organizacinį tinklą renka įvairią dokumentinę medžiagą, rodančią okupanto sukurtą padėtį ūkinėje, socialinėje, kultūrinėje, politinėje ir kitose Lietuvos gyvenimo srityse. Ypatingai stropiai fiksuojamas fizinis gyventojų naikinimas. Antrąją šių uždavinių dalį sudaro tos medžiagos pergabenimas ir pristatymas reikiamiems organams užsienyje.

Didele našta slėgia partizanų organizaciją globojimas tų lietuvių, kurie okupanto išguiti iš savų pastogių, netekę visų šaltinių duonos kasnini gauti, persekiojami kasdieninės fizinio sunaikinimo baimės vienai ar kitaip bando išvengti mirties.

Pats partizaninio judėjimo faktas palaiko gyventojų tarpe antibolševikinį nusistatymą, neleidžia užžesti paskutinėmis laisvės ir prisikėlimo viltims. Šis tikėjimas duoda moralinių jėgų niokejama lietuvių tautai. Nežiūrint, kad lietuviai ligi šiol palikti vieni anoj Dovydo-Galijoto kovoj, laisvės kovotojų besąlyginis pasiaukojimas, orga-

nizacinis tobulumas ir tokis ilgas kovos išsilaikymas anapus geležiūės uždangos padarė tai, jog tiek kiekvienas bolševikas, tiek ir gyventojai yra įsitikinę, kad mes esame užsienio rimtai remiami.

Ryškiau pazinti partizanų nuotaikoms duodu ištrauką iš vieno partizanų vado kalbos:

«...Mes nemesime negarbingai kardo, kurį ištraukėme savo tautos laisvei ir garbei ginti... Mes negalime palaužti to pasitikėjimo, kurį į mus deda mūsų tauta. Šiandien mes galime pasidžiaugti mūsų pasiektais darbo vaisiais ir rezultatais: aukštai pakilo tautos politinis ir tautinis susipratimas: nepalaužiamas tikėjimas laisva nepriklausoma mūsų tautos ateitimi išugdė nepaprastą tautos vieningumą ir pasiaukojimo dvasią, iki šiol dar neįprastą mūsų tautai pasitikėjimą savo jėgomis... Mes reiškiamė kuklių vilčių ir į tolimesnį mūsų tautos tvarkymąsi... Mes nekeliamė iš anksto kokių nors išimties padėties reikalavimų. Tai savo laiku spės pati tauta, tvarkydama savo reikalus tikrai demokratiniiais pagrindais.

«...Šiandieninio laisvės kovos sąjūdžio eilėse (taip vadinama visa partizanų organizacija, ji nesietina su buvusia LKS — Lietuvių Laisvės Kovotojų Sąjunga, aut. past.) įvairiuose postuose yra tokių daugumas, kurie neturėjo jokio karinio patyrimo, kurie nepretenduoja, kai baigsis laisvės kovos reikalas, įsijungti į karines organizacijas. Jie šandien yra puikūs laisvės sąjūdžio kovotojai, puikiai ir sąžiningai ligi pasiaukojimo ir savės atsižadėjimo atlieka skiriamas pareigas. Jie ryt norės grįžti ten, iš kur atėjo. Tačiau, laisvės kovos broliai, jie nenorėtų niekada izoliuotis nuo tų šūkių ir idealų, kuriuos šandien pasiryžę apginti, dėl kurių išėjo į žūtbutinę kovą. Jie nenorės atsižadėti to, ką šis laikas išpaudė jų širdyse ir protuose. Jie ir ateityje norės būti kovotojai dėl laisvos, demokratinės Lietuvos, dėl visokeriopai klestinčios mūsų tėvynės, kurioje vi siems be išimties jauku, šviesu ir gera būtų gyventi, viešpatautų socialinis teisingumas, paremtas naujais principais, ir niekada daugiau nebūtų sūnų ir posūnių. Mes trokštame, kad visa tai, ką yra geriausia išreiškusios mūsų kovos sąjūdžio programos (čia kalbėtojas turėjo galvoje vokiečių okupacijos metu veikusių pagrindžio organizacijų turėtas programas, aut. past.), būtų išreikšta bendrąja vieningo laisvės kovos sąjūdžio

programa ir būtų kelrodžiu dabar ir ateityje.

«...Tauta reiškia įsitikinimą, kad šis laisvės sąjūdis yra naujas mūsų tautos dvasinis variklis, naujoji jėga, kuri gimsta kančiose ir audrose, kuri sugebės vesti pradėtąją kovą dėl laisvės ir nepriklausomybės, kuri duos nukamuotai, išvargintai tautai naujus impulsus kurti ir gyventi.

«...Laisvės kovos draugai, mes buvome priversti išeiti ginti savo krašto, savųjų sodybų, brolių ir tėvų kraują aplaistyto žemės. Mes kaip žmonės priešinomės prieš žmogaus teisių mindžijimą, prieš aukščiausiojo laipsnio vergiją. Mes negalime sutikti su melu, apgaule, klasta ir tautą žudančiomis nedorybėmis. Mūsų žingsniai yra taurūs. Mes savo kovoje esame teisingi ir teisūs prieš visą kultūringąjį pasaulį. O Aukščiausiojo palaima rems ir laimins mūsų darbą...»

Ligšiolinė Lietuvos partizanų kova pareikalavo milžiniškų aukų. Kelios dešimtys tūkstančių vyrų ir moterų jau padėjo gyvybes ant tėvynės laisvės aukuro Tūkstančiai kritusių paskutinėmis savo gyvenimo valandomis parodė didžiausio karžygiškumo dvasią, apraudoti šimtais naujai gimusių partizanams skirtų dainų ir raudu, slapta aplaistyti gausiomis motinų ir seserų ašaromis, atžymėti partizanų vadovybės skelbiamose maldos ir gedulo dekadose. Laisvės troškimas pasirodė stipresnis negu mirties baimė — išretintas kovos gretas tuoj pat užpildo nauji kovotojai, moksleiviai ir studentai apleidžia mokyklos suolus, kunigai užveria bažnyčių duris, ūkininkai palieka noragus rudyti, darbininkai ir tarnautojai bei inteligentai apleidžia darbo vietas. Taip susitelkę tūkstančiuose po žeme išraustų bunkerų-slėptuvių, lyg pirmisiais krikščionių laikais katakombose, jie veda dar negirdėtai kietą kovą už laisvę, — kovą, kuri dar ir šandien pasauliui nėra nei pilnai pažįstama, nei atrodo įtikima.

Mes tikime, kad teisingumas turi laimėti. Netrukus praregės laisvojo pasaulio akys tūkstančių partizanų kaulus, suverstus miestelių grioviuose, šiukšlynuose «taikos» ir aklumo metais. Bet jau bus tada per vėlu įtikėti ir gailėtis nekartą išduotų jaunų gyvybių sudariusių nepamainomą citadelę krikščioniškajai pasaulio kultūrai išsaugoti.

Mažiesiems

Velykos Danguje

(Pasaka)

Kitą kartą gyveno vargin- ga šeima, kuri dažnai net valgyti pritrūkdavo. Prasidė- jo dideli žiemos šalčiai. Tam- sia šalta naktį pas juos už- ėjo senelis ir paprašė, kad leistų kiek pasišildyti ir per- nakvoti. Šeimnininkai, nors ir labai maža vietas teturėjo, bet senelį priėmė. Vakarie- nės metu pasodino drauge už stalo ir vaišino tuo, kuo tu- rėjo, ką patys valgė ir dar į krepšį įdėjo paskutinį duo- nos gabalėlį.

— Gal kartais turite kiek miltų? — klausia senelis.

— Turime kelotą saujų, bet neužteks duonai kepti.

— Gerai, užmaišyk ir tiek kiek turi, — sako tas sene- lis.

Šeimnininkė paklausė ir iš- tų kelių saujų miltų užmaišė duoną. Ir juo ilgiau maišė, tuo daugiau minkymo darė. Prikepė pilną krosnį duonos.

Senelis išeidamas sako:

— Atvažiuok pas mane Ve- lykoms, aš tave pavaišinsiu, margučių duosiu, ar kuo ki- tu atlyginsiu.

— Aš nežinau, kur tamsta gyvenai, — aisakė šeimnin- kas.

— Prieš pat Velykas aš tau atsiųsiu arklį. Atsisėsk ant jo ir jis tave atneš į mano dva- rą, — sako jam senelis.

Didijį Velykų šeštadienį žiū- ri žmogus, kad jo kieme sto- vi gražiausias arklis. Atsis- veikino su žmona ir vaikais, sėdo ant arklio ir išėjo, kur- tas arklis bėgo.

Nė juste nepajuto, kaip at- sidūrė viename dvare. Vos tik spejo prisitarti prie dva- ro vartų, tuojau jį sutiko tas pats senelis, paprašė į vidų ir skaniai pavaišino. Sute- mus, jį nuvedė į atskirą kam- barį miegoti. Pasakęs laba- nakt senelis dar pridėjo:

— Jeigu šią naktį ką nors gir- bėsi už lango, tu nebijok ir nežiūrėk pro langą.

Praėjo naktis. Rytą ateina senelis ir klausia:

— Kaip gerai miegojai?

— Visą naktį negalėjau mie- goti.

— Tai ką gi tu matei šią naktį, kad negalėjai miegoti.

— Ant plikos dirvos ma- čiau gražių riebių avelių bū- rį, toliau dobilų lauke mačiau rėkiančias liesas avelės, — atsakė jam žmogus.

— Avelės, kurias tu matei ant plikos pievos besiganan- čias, tai žmonės, kurie gyve- no patenkinti tuo, ką jie tu- rėjo, kas jiems buvo duoda, o tos, kurios blogos ir nera- mios dobiluose ganėsi, tai tie žmonės, kurie niekad nepa- tenkinti tuo, ką turi. Jie vis šaukė, skundėsi, kad maža- teturi turtu. Bet, žiūrėk, ki- tą naktį nebesidairyk pro lan-

gą, nors ir kažin ką matytu- mei, — perspėjo senelis.

Atėjo naktis, žmogus vėl atsigulė į gražiai parengtą lo- vą. Guli ir galvoja, ką dabar pamatyti pro langą. Neišken- tės pasižiūrėjo. Gi didžiausią šviesą mato, o toje šviesoje girdi gražias giesmes. Šalia šviesos — tamsa ir iš tos tamsos sklido dejavimai ir kančių balsai.

Iš ryto vėl klausia senelis:

— Kaip šią naktį miegojai?

— Negalėjau užmigti ir pa- žiūrėjau pro langą.

— Tai ką ten jau taip ma- tei?

— Mačiau neapsakomo skais- tumo šviesą, kurioje girdėjau gražias giesmes. Šalia švie- sos buvo tamsa, iš kurios bu- vo girdėti dejavimai ir kan- čių balsai.

— Šviesa, tai gerųjų žmo- nių sielos, o tamsa — blogų- jų. Vieni linksmi garbina Die- vą, kiti liūdi, dejuoja ir pra- šo pagalbos.

— Dar nakvosi vieną nak- tį, — sako toliau senelis, — bet žiūrėk, kad niekur nesidairytum.

Vakare žmogus atsigulė į dar gražesnę lovą, į dar min- kštesnį patalą. Nespėjo nė akių sumerkti, kai išgirdo paukščių čiulbėjimą. Nors ir dabar pažadėjęs seneliui pro langą nežiūrėti, bet, girdėd- damas taip gražiai čiulbant paukščius, neiškentė ir pasi- žiūrėjo. Mato didelį sodą, o tame sode daug žmonių, kur- kartu su kitais vaikščioja jo žmona ir vaikai. Toliau pa- matė dvi moteris, kurios upe- lyje taip trina akmenį, kad net joms delnai kruvini. Ša- lia to upelio žmogus stato namus. Baigia jau sienojų už kelti, bet šis nuslysta ir taip be pertraukos vis kartoja. Kiek toliau mato, kad du vai- kai mėto vienas antram obu- o.

ly. Ryto metą klausia atėjęs senelis:

— Ar žiūrėjai šią naktį per langą?

— Negalėjau iškęsti nepa- pažiūrėjęs.

— Ir ką matei?

Žmogus viską papasakojo seneliui.

— Tos moterys, kurios ran- komis akmenį trina — šven- tėje skalbdavo drabužius, žmo- gus, kuris sienojų kelia — suderėjo pastatyti namus ir, paėmęs atlyginimą, išėjo ne- užbaigęs statybą, o vaikai, metą obuolį, — mėgdavo eiti į svetimą sodą. Dabar jie no- rėtų atiduoti, bet niekas iš jų neima, — paaiškino senelis, dar pridėdamas:

— Kadangi tu esi labai ne- kantrus, aš tave grąžinsiu at- gal į žemę.

Taip pasakęs, davė jam tą patį arklį ir liepė joti ten, kur arklis neš. Arklis jį ne- šė per miškus, laukus ir pa- galiau atnešė prie vieno kal- nelio, ant kurio augo šeši di- deli gražūs ažuolai. Prie tos vietos sustojo arklis ir to- liau nėjo nė žingsnio.

— Rodos, aš ant to kalne- lio gyvenau, — galvojo žmo- gus, — bet nėra mano namų, be to, anksčiau nebuvo šių ažuolų.

Pamatė pro šalį einantį žmo- gų ir klausia:

— Pasakyk man, kas čia gyvena ir iš kur asirado šie ažuolai.

Žmogus papasakojo, kad čia, kaip senai žmonės sako, labai senai gyvenęs vargin- gas žmogus, kuris vieną Didį- jį Velykų šeštadienį išjoies ant senelio atsiusto arklio ir daugiau nebegrižes. Žmona su vaikais jau taip pat labai senai mirė. Dabar jis suprato, kad ne-

kur kitur buvo, kaip tik dan- guje, o šie šeši ažuolai, tai ženklas, kad čia kadaise gy- veno šeši sūnūs.

— Reikėjo pro langą ne- žiūrėti, — prašneko arklys žmogaus balsu, — būtų mei amžinai palikęs danguje, o da- bar, žemėje gyvendamas, ga- li nusidėti ir daugiau dangaus nebematyti, — tai pasakęs, arklys dingo. O tas žmogus vėl paliko žemėje gventi.

Užrašė P. Švėgzdinis

SUO-KATĖ IR PELĖS

Zig. Gavelis

Ki-ą kartą šuva margas, ilgai dirbęs ir pavagęs Negalėjo aplankyti. Kaiminystėje sunytj Todėl laišką jam parašė, Kad katė nuneštų prašė.

Katė laiko neturėjo Ir kelionę atidėjo, O laiškelį į palėpę, Tarp šiaudelių jinai slėpė.

Bet taukuotas laiškas buvo Nuo šuns pirštų ir liežuvio, Tai kai pelės jį aptiko — Vien tik skutelius paliko.

Nuo to laiko šuva katę, Kai sutinka ar pamato, Klausinėja apie laišką, Dantis rodo, pyksta — aišku.

Katė bėga į palėpę, Fur šuns laišką jinai slėpė, Bet to laiško nesuranda, Sau nagus pasigalanda, Eina gaudyti pelių, Kam supykde su šuniu.

TEN ANAPUS

— Seržantas! Parvyksi su mašina ir kro-
(34) viniu į Vilnių, ir pri-istatysite visi draugui Petrovui. Čia yra kelionės įsakymas tau, o čia raportas draugui Petrovui ir draugui Šoga-
muil! — ir įteikė vieną atvirą lapelį ir kitą užkli-
juotą tarnybiniame voke, įsakydamas pristatyti tą
voką minėtiems viršininkams.
— Klausau! Bus išpildyta! — atraportavo ser-
žantas ir visas drebėdamas ėlipo į sunkvežimio
vairinę, ir užvedė motorą.
— Viršila, paskirk du vyrus - tegal palydi
seržantą iki viešklio, o paskui sugrįš. — įsakė
Lūšis, ir mirktelėjo Mykoliukui.
Motoro dūzgimo pažadinti juodvarniai vėl
pradėjo skraidyti ir krankti. Mykoliukas priejo
prie seržanto, sėdinčio sunkvežimio kabinoje, pa-
rodė ranka į ten, iš kur girdėjo juodvarnių krau-
kimas, ir nuo savęs paaiškino:
— Girdi! Ten dabar tavo draugų dvasios
krankia. Jeigu tu neišpildytum įsakymo - išles jie
tau akis ir smegenis. Tu žiūrėk! Važiuk, ir nie-
kur nesustok! O dabar - marš! — ir baisioji ma-
šina pradėjo iš lėto riedėti viešklio link... Juod-
varniai sukdamį ratą ir kranksdami pradėjo ly-
dėti grįžtantį sunkvežimį...
— Gerai! — pasakė Lūšis ir vėl nuėjo į dva-
ro rūmų vidų, kur gydytojas Ramūnas baigė tvar-
styti Rimtenio ir Alginko žalždas.
Lūšis pasiteiravęs apie ligonių sveikatos būk-
lę, kartu su Barkum ir Mykoliuku surinko visus
Kazarakio atsiųžtus popierius ir daiktus. Kada
viskas buvo atlikta, Mykoliukas paklausė Lūšio,
rodydamas į Kazarakį:
— O šitą, pakarsime čia viduj, ar po medžio
šaka?...
— Šitą turime nusigabenti kartu su savimi.

Jis dar bus mums reikalingas, — atsakė Lūšis ei-
damas laukan.
— Mykoliukai, pats pasiimk Kazarakį ir nu-
varysi jį stovyklon. Tik žiūrėk, kad...
— Tas tai jau savaime aišku... — atsakė My-
koliukas šokdamas prie Kazarakio. — Nusiant ba-
tus! Viens, du... — komandavo Mykoliukas Kaza-
rakiui.
Ir kada tas pagal skaičių įvykdė komandą.
Mykoliukas nutraukęs nuo kojų savo jau suplyšu-
sius batus, numetė senuosius į šalį ir apsiavė en-
kavedisto naujais chromo batais.
Partizanai, sutvarkę per stebėtinai trumpą
laiką Kazarakio vadovaujamą enkavedistu būrį,
paliko Barkūnų dvarą taip pat tyliai, kaip ir bu-
vo atėję.
O sunkvežimis su baisiuoju kroviniu nuva-
žiavo tiesiai Vilniun pas Šogamą.
Abu partizanai, kuriems buvo pavesta paly-
dėti sunkvežimį iki viešklio, atsistojo iš lauko
pusės ant sunkvežimio kabinos pakopų, paspriau-
dę po pažaste užtaisytus automatius. Kada sunk-
vežimis privažiavo vieškli ir posukyje sumaži-
no greitį, vienas partizanas kranktelėjo varno
balsu, ir tuo ženklu abudu nušoko nuo pakopų
ir dingo seržantui iš akių.
Tas «varno» krankimas ir toks staigus paly-
dovu dingimas išgązdino dar labiau seržantą, nes
jis dabar pasijuto vienas ant viešklio, baugiamė
miške su savo baisiuoju vežimu. Jį apsedo noras
bėgti, bet miškas prieš rytą jam atrodė grąsus
ir grąmojantis. Jis žinojo, kad ši baisi naktis greit
pasibaigs ir pradės dienuoti. Todėl jis savo norą
bėgti pavertė į skubėjimą, ir jo koja iš baimės,
spaudė vis daugiau gazo pedali, ir didino sunk-
vežimio greitį. Mašina bėgo pašokdama per duo-

bes, tratėjo ir lingės žviegė... Labiau sugirgždė-
jus mašinai ir lingėms, seržanto lūpos pradėjo
kalbėti savo vyrų vardus:
— ...Ivan... Serioža... - Trofim... - Salim... -
Kiril... ir t.t.
Ir ausimis girdėdamas savo paties žodžius,
pradėjo vaizduotis, jog tie raportuoja jam savo
vardus, kaip neseniai paskutinėje būrio rikiuotėje.
Pradėjo švisti. Motoro tarškimo pažadinti, nuo
pakelės medžių pakildavo varnai ir kranksdami
bailiai ir greitai praskrisdavo. Kažkodėl seržan-
to galvon sugrįžo Mykoliuko pasakytį žodžiai, kad
«ten tavo draugų dvasios krankia!» Jis nejučio-
mis, praskridus juodam paukščiui, vėl pradėjo kar-
toti savo vyrų vardus. Staiga jis pajuto, kad jo
valia susivaldyti tirpsta, kad jį apima siaubas ir
akių vokai plačiai atsidaro. Stengdamasis nuga-
lėti savo baimę, jis pakratė savo galvą ir vsa
gerkle suriko:
— Nesamonė! Kvailystė! — bet jo ausys ne-
pažino savo paties pasikeitusio balso, ir jam vėl
pasirodė, jog visi jo mirusieji jam iš paskos sau-
kia... « Kvailystė!... Kvailystė!... »
Jau prašvitus, seržantas vis dar tebevažiavo
vieškeliu, gal kokį pusvalandį, gainiodamas nuo
savęs visokias klaikias mintis ir pasibaisėjimą,
Staiga, už vieno pasisukimo, kelesdaišimt metrų
prieš mašiną, šoferio akys pamatė ant kelio didelį
juodą gniūžulą, keistai judantį. Vos jo ranka pri-
silietė signalo, kai visas tas judas juodulys, tartum
minai sproguš, išlėkė įorą, atskiriems gabalams keis-
tai maskatojantis. Seržantas konvulsingai užmynė
stabdžius, ir mašina žviegdama ratais, sustojo ke-
lis metrus prieš tą vietą, taip staiga, kad net šo-
feris palinko ant vairo.
Kada seržantas atsitiesė nuo vairo, jis pama-
tik didelį būrį varnų, skraidančių ir kranksinčių
aplink, o ant kelio gulintį sukaptą kiškį. Gal būt,
naktį koks automobilis suvažinėjo tą kiškį, ar
jis pats nusibaigė keno anksčiau pašautas, ir ši
rytą varnai kėlė ten savo pusryčius.
Seržanto pertemptiems nervams tas staigus
reginio pasikeitimas, stabdymo smūgis ir baimės
siaubas, buvo neatlaikomi. Jo lūpos išsitempė,
plaukai atsistojo piešu, dantys sugriežė, jis no-
rėjo rėkti, bet iš gerklės neišėjo jokio garso. (B.d.)

MARTINS & ŠIMKUS BAR e CAFÉ do POVO

55 AVENIDA PAIS DE BARROS, 55

MEKANIKOS DIRBTUVĖ

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mėstą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

JONAS VARNAUSKAS & FILHOS

Telefonas (recados) 3-0710

Rua 12 N° 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N° 714 — (fundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 275 — 7 AND — SALA 73
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Ar jau aplankėi CASA SPRINDYS & CIA.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — S. PAULO — VILA ZELINA

Kur galima gauti pačių naujausių ir įvairiausių rūšių prekių. Čia gali pirkti batų, skrybėlių, elektros gaminių, statybos medžiagos, ir visko, kas reikalinga Jums ir Jūsų namams. Čia pirkite pigiau ir geresnės rūšies prekę. Didelis pasirinkimas radijo aparatų, radijo vitrolų. Čia taip pat yra *radio laboratorija* įrengta pagal naujausius technikos reikalavimus, vedama prityrusių specialistų, atlieka visus taisyto ir reformavimo darbus. Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos

Foto-Studioja "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

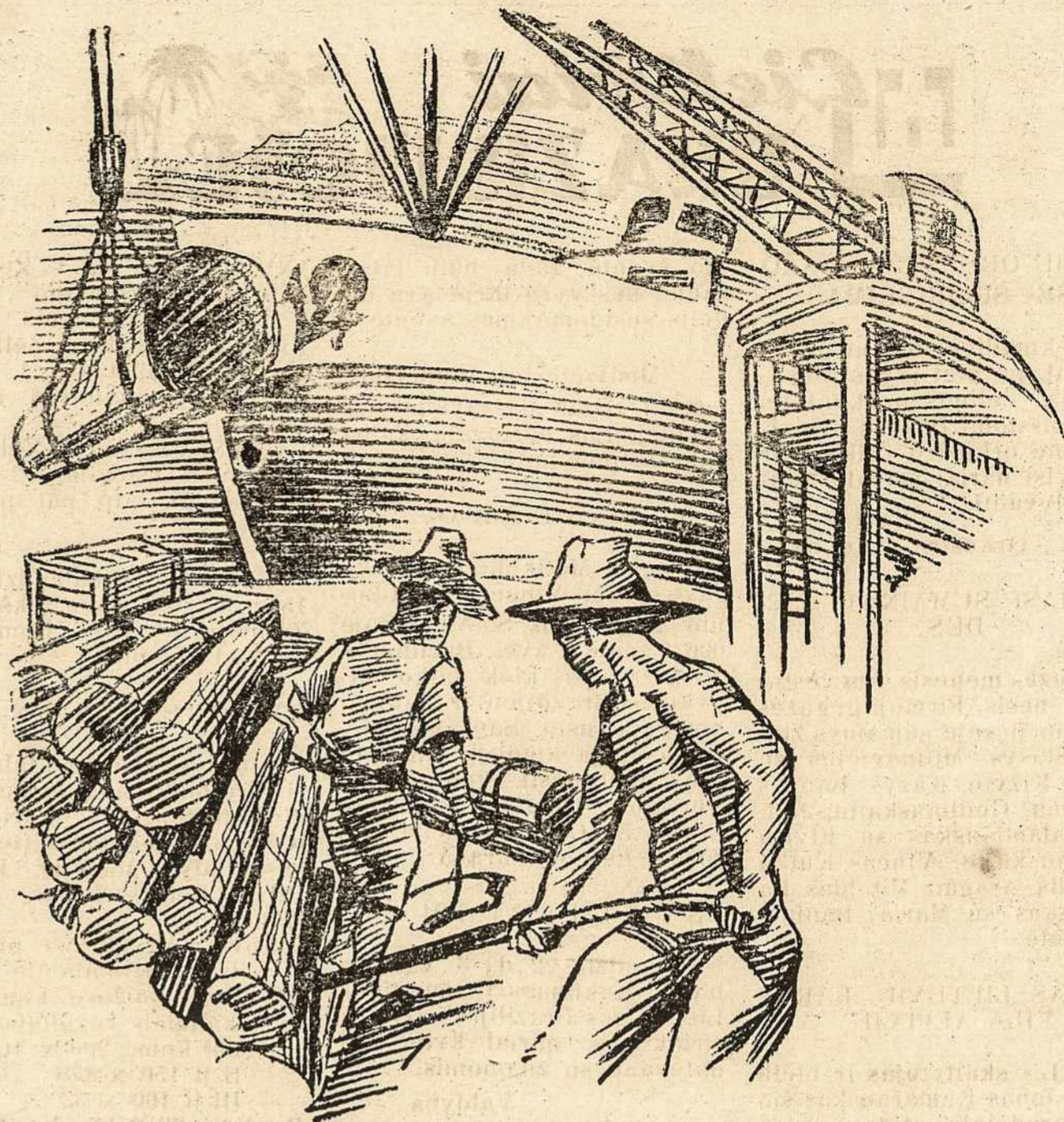
Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė padidintiems tamsiuose tonuose ir sepiu, spalvinimui aliejiniais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

ALIO! ALIO! Vila Anastacio! CASA KAROLIS STUOKA

Rua Martinho de Campos, 459. — Naujai Atsidarė
Visi bėga tekini
Jauni ir seni
Batus gaus visi
Kaina labai pigi!!!
Įvairių rūšių batai — vyrams, moterims ir vaikams — fabriko kainomis
LIETUVIAMS NUOLAIDA!...

MADEIRAS DO BRASIL

PERES & FRANAS LTDA.

IMPORTAÇÃO — EXPORTAÇÃO

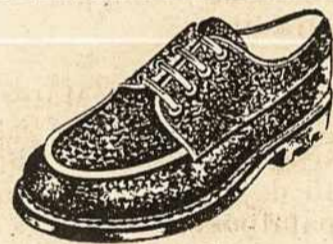
Escritorio: - Av. Churchill, 94 — 11.º and. - sala 1110. — Rio de Janeiro
Fones: 52-0229 32-6265

Em Minas Gerais:

Peres & Ca. Ltda. — Leopoldina — R. Providencia, 71
Jother Peres de Resende — São Pedro dos Ferros
Amadeu Cesar Machado — Nanuque, Minas

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,
Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IS FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE CALÇADOS MATELIONIS LTDA.

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526

Rua São Caetano, 510

FABRIKAS IR RAŠTINĖ:

Rua Javaés 719

São Paulo

VIENTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAIUS VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMĖŲS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835 Caixa Postal 3967
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223 S A O P A U L O

Lietuviai BRAZILIJoje

MĖGĖJŲ ORKESTRAS «SÃO JOSÉ» SUSIRINKIMAS.

Šį sekmadienį balandžio 15 d. 3 val. po pietų įvyks Sese-
lių Vila Zelinos mokykloje. Bus svarstomi įvairūs klausimai apie orkestro veikimą ir todėl visi nariai privalo būti dalyvauti.

Orkestro Valdyba.

RUOŠIASI SUMAINYTI ŽIEDUS.

Gegužės mėnesis yra vestuvių mėnesis. Pirmą gegužės mėnesio pusėje sumainys žiedus: Stasys Milinavičius su Marija Kižyte, Kazys Baužys su Elena Godliauskaite, Juozas Žalandauskas su Elvira Baziliauskaite, Vincas Kutka su Hilda Aragão, Vitoldas Barauskas su Maria Baniuškevičiute.

NAUJAS LIETUVIŲ BARAS VILA ALPINJE.

«M. L.» skaitytojas ir bičiulis, p. Jonas Kamarauskas šio mėn. pradžioje atidarė barą savo namuose, Rua Maria do Carmo, 56 - Vila Alpinoje.

Naujam biznieriui linkime gero pasisekimo.

— Rio de Janeiro kultūrinės draugijos «Dainava» valdybos sąstatas pasikeitė pirmininku yra St. Kumpis.

— Lietuvos menininkų klubas São Paulyje šį sekmadienį šaukia susirinkimą Mokos mokykloje.

— Teko patirti, kad lietuviai dailininkai yra pasiruošę savo kūrinį parodai. Didžiausia problema - patalpų suradimas.

— Liet. Kat. Moterų Draugijos susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį, balandžio mėn 15 d. 4 val. po pietų mokyklos patalpose.

— Vyrų Brolijos dešimtme

čio šventė žada būti labai šauni, nes vyrų tarpe yra didelis susidomėjimas švente.

— Misijonierius pranciškonas Vl. Šatas šią savaitę ves rekolekcijas portugalų kalba Vila Zelinos parapijoje.

PAIEŠKO

Jurgis Matikonis paieško savo dėdės Vincento Matikonio gyvenusio Š. Amerikoje 606 Camden ave., Burlington N. J., ir prieš kiek laiko atvykusio Brazilijon ir galimai apsigyvenusio São Paulyje. Dėdės arba apie jį žinančių prašau pranešti šiuo adresu: Snr. Jurgis Matikonis, Caixa Postal 74 Cambará, Vila Aurora - Est. do Paraná.

SUSIRINKIMAS

Balandžio 22 d. 3 val. po pietų, šaukiamas visuotinis Liet. S-gos Brazilijoj narių susirinkimas, nariai kviečiami dalyvauti su žmonomis.

Valdyba.

PARDUODAMA KRAUTUVĖ (Secos e molhados)

Vila Oratorio, Aveida A Nr. 1180, geromis sąlygomis. Smulkesnių informacijų galima gauti vietoje.

Dėmesio!

«M. L.» Redakcijoje randa-
si Andrejaus Kavaliausko, gimusio Alytaus apsk. Lietuvos Užsienio Pasas.

Tuo reikalu prašome kreiptis į «M. L.» Redakciją Av. Zelina 706. São Paulo

— Į Bendruomenės choro vakarą pakvietimų galima gauti pas choristus ir V. Tjunėlio restorane, Largo São José V. Zelina, čia pat galima užsakyti ir stalėliai.

SPORTAS

Praėjusį sekmadienį Extra E. C. S. José de Vila Zelina dalyvavo Botafogo, V. Alpino je suruoštamame festivalė, kuriame abidvi komandos liko suruošto festivalo nugalėtojais su šiais daviniais: I a komanda Extra E. C. S. José de V. Zelina - 2 x Extra Paulistano 0.

Extra S. José de V. Zelina 7 x A. A. São Caetano - 0.

Antra komanda:

Extra S. José de V. Zelina - 1 x Extra Paulistano - 1. S. José laimėjo pratešus lošimą korneriu.

Extra S. José de V. Zelina - 2 x A. A. S. Caetano - 2. S. José naudai taip pat nulėmė korneris.

Šį sekmadienį balandžio mėn 15 d. S. José savo aikštėje V Zelinoje lošė prieš Comercial de V. Prudente.

STALO TENISAS - PIN-PONG

São José sporto klubas turi gerų ping-pong lošikų, ypač pirmoji komanda, kurioje dalyvauja Waldomiras Godliauskas, Balys Maclus, Pranas Dilys, Petras Puras, Petras Matuzonis.

Kovo mėn. 30 lošė prieš E. C. Vila Bela. Laimėjo visos tris E. C. S. José komandos su sekančiais rezultatais:

I-ji kom. 200 x 109

II-ji 150 x 128

III-ji 100 x 53

Dvejukė 80 x 29, kurioje lošė Waldomiras ir Baliu.

Balandžio mėn. 6 d. susitiko su E. C. Quinta das Palmeiras. Taip pat pergale žymia persvara teko zeliniečiams.

Balandžio 13 vakare susitiko Vila Beloje su União Social Alegria.

Rio de Janeiro - São Paulo futbolo nugalėtoju šiems metams liko Palmeiras, kuris nu galėjo Corinthians 3 x 1.

Padėka.

Mūsų giminėms, choristams pažįstamiems ir visiems atsilankiusiems į egzekcijas už mūsų mylimo brolio A. J. A. Serapino vėle, kurios įvyko V. Zelinos lietuvių bažnyčioje šio mėn. 13 d. 8 val., reiškiamo nuoširdžią katalikišką padėką

Broliai Juozas ir Jurgis Matelioniai.

LIETUVIŲ R. KAT. ŠV. JUOZAPO BENDRUOMENĖS CHORO KONCERTO - VAKARO, ĮVYKSTANČIO 1951 M. BALANDŽIO MĖN. 14 D. 20 VAL. SALĖJE SOCIEDADE PAULISTA DE GINASTICA, RUA COUTO MAGALHÃES, 280

PROGRAMA

I.

1. Tėviškėlė Br Budriūnas
2. Luar do sertão Catulo Paixão Cearense

Dainuoja mergaičių choras

3. La Espagnola Vincenzo Chiari

Dainuoja Vyt. Tatarūnas.

4. Minha terra João Gomes J.

5. Vėliavos iškeltos plakas Račiūnas

Dainuoja Vyrų choras

Tautiniai Šokiai:

7. Lietuviškas pūpuri

8. Šustas

9. Kubilas

Ispildo tautiniu sokių grupė vadovaujama

p. J. rygos Ambrozaitienės

II.

10. Aš augau pas tėvelį St. Šimkaus

Dainuoja mergaičių kvartetas: El. Matuzonytė, M. Janaviciūtė

Abd. Balionytė St. Kamantauskaitė.

11. Serenada Alberto Costa

12. Valsas L. Arditi

Dainuoja Eugenija Saldziunaitė

13. Valiok, Dalgeli J. Strolia

14. Stikliukėlis J. Karosas

15. Anoj pusėj ežero J. Žilevičius

16. Pemi el pempel Z. Janušis

17. Jūreivių maršas Vl. Paulauskas

Dainuoja Bendruomenės choras, diriguoja muz. Al. Ambrozaitis,

Konferuoja St. Linkevičius.

JAU IŠ ANKSTO RUOŠKITĖS Į BENDRUOMENĖS CHORO

KONCERTA-VAKARA

kuris bus balandžio mėn. 14 d. Sociedade Paulista de Ginastica,

Rua Couto Magalhães, 280 Salėje

Programoje dainuos vyrų ir mergaičių chorai, bus šokami tautiniai šokiai ir kiti įdomūs, linksmi programos numeriai.

Gros puikus Orkestras

Pakvietimus jau iš anksto įsigykite, taip pat rezervuokite sau ir staliukus,

nes prie įėjimo nebus galima gauti.

Pakvietimus galima gauti pas Bendruomenės choristus.

IRMAOS

ESCRITORIO VILA ZELINA

BAUZYS

AVENIDA ZELINA, 749 — VILA ZELINA — S. PAULO

Aberturas de firmas
Encerramentos de firmas
Transferencias de firmas
Contratos na Junta Comercial
Distritos na Junta Comercial
Escritas Fiscais
Escritas Comerciais

Contratos de locação
Cartas de Fiança
Fequerimentos
Bilancos
Alvarás diversos
Seguros de Fogo e
acidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

FOTO PRINCEZA

AVENIDA ALVARO RAMOS, 1160 — SÃO PAULO

(Prieš pask. sustojimo vietos autobuso 33 Quarta paraða)

Savininkas VLADAS POCIUS

Įvairaus didumo padidinti portretai — spalvuoti! Foto ant porcelano, antkapiams.
Meniškos, gražios foto nuotraukos! Greitas ir sąžiningas darbas!

Lietuviams pigiausios kainos!

PINIGUS UŽ «MŪSŲ LIETUVOS» PRENUMERATA PRAŠOME

KREIPTIS: - KAZIMIERAS MILIAUSKAS CAIXA POSTAL 371

siusti ir visais kitais Administraciniais reikalais